

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia filozofii starożytnej (w) (Wykład), PG_00176463						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Martyna Koszkało				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	60.0	0.0	0.0	0.0	0.0	60
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	60		0.0		40.0	100
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, zagadnieniami, stanowiskami filozofii starożytnej.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FILOZL3_W13] Zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	zna ogólne zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych w starożytności a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W02] Zna zaawansowaną terminologię filozoficzną w języku polskim.	zna zaawansowaną terminologię filozoficzną głównych kierunków filozofii starożytnej: nazywa podstawowe stanowiska metafizyczne, epistemologiczne, etyczne filozofii starożytnej, porównuje wybrane poglądy filozoficzne, wymienia głównych filozofów starożytnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U07] Analizuje argumenty filozoficzne, identyfikuje ich kluczowe tezy i założenia	analizuje argumenty filozoficzne filozofii starożytnej, potrafi zidentyfikować ich kluczowe tezy, założenia, kontekst historyczny	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	zna zaawansowaną terminologię filozoficzną głównych kierunków filozofii starożytnej: nazywa podstawowe stanowiska metafizyczne, epistemologiczne, etyczne filozofii starożytnej, porównuje wybrane poglądy filozoficzne, wymienia głównych filozofów starożytnych	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_K01] Ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	ma świadomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_W11] Zna i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych	na i rozumie historyczny charakter kształtowania się idei filozoficznych w starożytności	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FILOZL3_U08] Wykrywa zależności między tezami badanych pisemnych i ustnych wypowiedzi filozoficznych	porównuje wybrane poglądy filozoficzne filozofów starożytnych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	A. Problematyka wykładu 1. Istota filozofii starożytnej: metafora życia ludzkiego jako widowiska, zdziwienie jako źródło filozofii, filozofia jako poznanie całościowe. Praktyczność a teoretyczność filozofii. 2. Poglądy Jończyków: Tales z Miletu, Anaksymander, Anaksymenes. 3. Heraklit z Efezu o naturze świata, poznania i Boga. 4. Analiza koncepcji bytu Parmenidesa z Elei. 5. Pluraliści. 6. Pitagorejczycy o naturze świata, poznaniu i moralności. Orfizm. 7. Poglądy sofistów. 8. Sokrates i hasło poznaj samego siebie. Intelktualizm etyczny. O istocie człowieka, wolności, sumienia. 9. Cynicy i cyrenaicy. Zagadnienia etyczne. 10. Analiza poglądów metafizycznych, antropologicznych i etycznych Platona 11. Analiza poglądów metafizycznych, antropologicznych i etycznych Arystotelesa. 12. Okres szkół: analiza poglądów stoików, epikurejczyków i sceptyków. 13. Neoplatonizm		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny 40 minut, 8 pytań	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	G. Reale, Historia filozofii starożytnej, tłum. E. I. Zieliński, t. I, Lublin 1993; t. II, Lublin 1996; t. III. Lublin 1999; t. IV Lublin 1999; J. Gajda Krynicka, Filozofia przedplatońska, Warszawa 2007 R. Legutko, Filozofia presokratyków, Kraków 2020. S. Swieżawski, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa-Wrocław 2000, cz. I.	

	Uzupełniająca lista lektur	1. W. Jaeger, Teologia wczesnych filozofów greckich, Kraków 2007. 2. F. Copleston, Historia filozofii, t. 1 Grecja i Rzym, Warszawa 2004. 3. O. Gigon, Główne problemy filozofii starożytnej, Warszawa 1996. 4. J.N.D. Kelly, Początki doktryny chrześcijańskiej, Warszawa 1988. B. Altaner, A. Stuiber, Patrologia, Warszawa 1990. J. Gajda, Sofiści, Warszawa 1989. W. Stróżewski, Wykłady o Platonie, Kraków 1992 W. Jaeger, Paideia, tłum. M. Plezia, t. I, Warszawa 1962. R. Legutko, Sokrates, Poznań 2013. W. Jaeger, Teologia wczesnych filozofów greckich, Kraków 2007. A. Krokiewicz, Zarys filozofii greckiej, Warszawa 1995. G. Vlastos., Platon. Indywidualizm jako przedmiot miłości, Warszawa 1994. K. Leśniak, Arystoteles, Warszawa 1989. P. Hadot, Filozofia jako ćwiczenie duchowe, Warszawa 1992 W.K.C. Guthrie, Filozofowie greccy od Talesa do Arystotelesa, Kraków 1996. K. Algra, J. Barnes, J. Mansfeld, M. Schofield, The Cambridge History of Hellenistic Philosophy, Cambridge 1998 W.K.C. Guthrie, A History of Greek Philosophy, Cambridge 1962-81. D. Zeyl, Encyclopedia of Ancient Philosophy, Westport 1997 C.C.W Taylor (ed.), Routledge History of Philosophy. From the Beginning to Plato, vol. 1, Routledge 1997. D. Furley (ed.), Routledge History of Philosophy. From Aristotle to Augustine, vol. 2, Routledge 1999. Ch. Shields (ed.), The Blackwell Guide to Ancient Philosophy, Blackwell 2003.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Podaj cechy idei wg Platona 2. Opisz koncepcję rzeczywistości wg Heraklita 3. Omów stanowisko intelektualizmu etycznego	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.